alios habilitare. vt in. d. c. cū vintonien̄. ⁊ hec ſuf
ficiant quo ad primū ⁊ vltimū caſum. ¶ Nunc de-
ſcendo ad ſcōm. ⁊ quero primo de rōne decidendi
So. vbicunqꝫ interuenit auctoritas ſi illa non ē le-
gitime preſtita corruit actus. quia auctoritas dat
robur actui. vt inſti. ð aucto. tuto. in. §. tutor. ⁊ i. l.
obligari in. §. tutor. ff. eo. facit. xij. q. ij. ſiqua de re-
bus. ſed auctoritas p̄ſtita ab excōicatis non valet
vt in. c. ad ꝓbandū. ð re iudi. ideo ⁊c̄. ¶ Sed con
tra h̄ ꝯtra tex. opponit̄. vniuerſitas cū ſit dn̄a iu
riū ſuoꝝ. vt in. l. int̄m. ff. de re. di. cōſtituit ſindicuꝫ
ſine auctoritate ſupioris. vt in. l. j. ff. ꝙ cuiuſqꝫ vni
uer. ⁊ in. c. quia in cauſis. ſ̄. eo. vbi dicit̄ ꝙ vniuer-
ſitas ſcholariū pōt cōſtituere ꝓcuratorē. nec ibi re-
quirit̄ auctoritas alicuꝰ ſupioris. ḡ nō erat neceſſa
ria hec auctoritas ſuperioris ⁊ iuratoꝝ. Sol'. In-
no. in hoc multū intricate ꝓcedit. ⁊ finaliter videt̄
ꝯcludere. ꝙ ſiue auctoritas ſit neceſſaria ſiue non
exquo iſti de vniuerſitate voluerūt ꝯſtituere ſindi
cum auctoritate illoꝝ nō valet actus exquo illi erāt
excōicati q̄ſi iſti non intenderent actū explicare ſi-
ne illoꝝ auctoritate. ⁊ h̄ eſt valde notandū. Exquo
habet̄ ꝙ ſi in actu vbi de iure nō requirit̄ auctori-
tas fuit poſtulata auctas a nō habente ptātē illaꝫ
interponendi non valet actus. Circa h̄ tamē poſ-
ſet inſtari maxime ꝑ tex. notabilē in. c. bone. el. j. ð
ele. vbi patet ꝙ ſi in notorijs adhibet̄ ad cautelam
ordo iudiciarius ſi peccat̄ in illo ordine non inficit̄
ꝓceſſus exquo ordo nō erat de ſubſtātia niſi dicas
ſaluando vt p̄dixi ꝙ hic deficit voluntas ꝯſtituen-
tiū ſine illa auctoritate. ¶ Scdo no. ⁊ tene mēti ex
dicto Inno. ꝙ in cōſtitutione ſindici ſeu ꝓcurato-
ris alicuꝰ vniuerſitatis ꝫ de iure nō requirit̄ aucto-
ritas vel decretū ſupioris. qđ etiam tenet glo. i. l.
actor. ff. rem ra. ha. licet aliud ſenſerit glo. in. l. nul
li. ff. ꝙ cuiuſqꝫ vniuer. ſed tene primū. rector tamē
ipſius vniuerſitatis debet intereſſe ⁊ cōſentire cum
ſit de ipa vniuerſitate ⁊ caput ipiꝰ. ⁊ ſic ſentit h̄ In-
no. ⁊ facit. l. ij. C. de decu. li. x. ⁊ ꝑ Spe. in ti. de ſin-
dico. §. j. ¶ In glo. j. ibi ſed quid dices. hec glo. ab
iſta pticula vſqꝫ ad finē tractat an littere impetrate
ab excōicato valeant. ⁊ in effectu concludit ꝙ ſiue
noīe alieno ſiue noīe ꝓprio impetrauerit valēt li-
cet debuerit repelli ab impetrando ſi fuiſſet ſcituꝫ
illū eſſe excōicatū. ⁊ in h̄ multa ſcribunt̄ h̄. ⁊ in. c. j.
de reſcrip. li. vj. Sed Jo. mo. ibi ⁊ Jo. an. h̄ ⁊ ibi q̄-
rum opi. placet tenent ꝙ littere ſunt ipo iure nulle
ſiue excōicatio eſſet publica ſiue occulta. exquo ꝓ-
bari poteſt ſiue impetrauerit noīe ꝓprio vel alie-
no. ⁊ h̄ videt̄ ꝓbari in. d. c. j. de reſcrip. li. vj. vbi ſi-
ne diſtinctione dicit̄ ꝙ reſcriptuꝫ ab excōicato im
petratū eſt ipo iure nullū. nec eſt fiendo differētia
hoc caſu inter publicū ⁊ occultū. quia illa differen-
tia fit in his que gerunt̄ rōne publici officij. ita loq̄
tur. c. ad ꝓbandū. ꝑalle. Sed in his que gerunt̄ iu
re priuato nō eſt differentia inter occultuꝫ ⁊ publi
cum quo ad actus validitateꝫ. vt ſingulariter no.
Inno. in. c. cum dilectus. de ꝯſue. qđ no. ⁊ ſequit̄
Jo. an. in. d. c. j. Itē vt dicit h̄ Jo. an. aut cōſtituēs
ſciebat ꝓcuratorē eſſe excōicatū ⁊ ſibi imputandū
eſt qui talem elegit. vt in. c. poſt ceſſionem. ð ꝓba.
Aut ignorabat ⁊ agat ꝯtra ꝓcuratorē qui ingeſſit
ſe officio ſibi interdicto. Et no. bene h̄ dictū. ⁊ pro
h̄ ego allego tex. notabilē in. l. ij. C. ſi ſeruus vl' li.
ad decurio. aſpira. li. x. vbi patet ꝙ punit̄ is qui ꝓ-
motus ad officiū non pandit ſuū defectū. ⁊ ibi vi-
deas ꝑ Bar. ⁊ ad materiā. vide qđ dixi in. c. ſciſcita
tus. de reſcrip. ¶ In glo. fi. ibi ar. ꝯtra glo. allegat
in cōtrariū quinqꝫ iura. ⁊ nō inducit neqꝫ ſoluit. ꝓ
dic ad. c. illa. ꝙ loquit̄ de excōicatis minori excōica
tione qui nō ꝓhibent̄ eligere cum alijs. vt i. c. ſi ce-
lebrat. de cle. excō. mi. ¶ Item p̄ſuppoſito ꝙ illi nō
potuiſſent eligere tamen papa ibi ſupplet defectuꝫ
de plenitudine poteſtatis. ⁊ ſic facit potius ꝓut in-
habilitas aliq̄ꝝ inficiat alios. Ad. c. ſi celebrat. dic
vt. ſ̄. dixi ꝙ loquit̄ de excōicatis minori excōicatio
ne. Ad. c. cū vintoñ. dic vt p̄dixi ꝙ loquitur de pri-
uatis iure eligendi in fauorem alioꝝ. ideo illi potu
erunt alios admittere. Sed tex. iſte loquit̄ de inha
bilitate nō remiſſibili ꝑ alios ð vniuerſitate. Ad. l.
ſi ex falſis. dic ꝙ loquit̄ q̄ñ tranſactio fuit facta ſu-
per pluribus capitulis. ⁊ fuerunt ꝓducta falſa in-
ſtrumenta ⁊ nō i alijs. ⁊ hoc ideo qꝛ capitula erant
inſepabilia. ⁊ eodeꝫ mō rñdet̄ ad. c. cū. J. ⁊. A. vt
ibi no. ¶ Et in fi. gl. collige tria. ex fi. huiꝰ glo. Pri-
mo ꝙ vniuerſitas non poteſt agere ꝑ litteras im-
petratas a ꝓcuratore in cuiꝰ ꝯſtitutione interuene
runt excōicati. ſed dic melius poſt Inn. ꝙ aut agit̄
noīe vniuerſitatis. ⁊ tunc non obſtat exceptio ex-
cōicationis aliquoꝝ de vniuerſitate. aut agit̄ noīe
illoꝝ qui ſunt excōicati. ⁊ tūc obſtat exceptio. ¶ Se
cūdo collige ⁊ tene ſemꝑ menti ꝙ in ſindicatu vni-
uerſitatis debent exprimi noīa ſinguloꝝ ð vniuer-
ſitate vt appareat an interfuerūt due ptes vniuerſi
tatis. qꝛ al's non valeret cōſtitutio. vt. l. nulli. ⁊. l.
plane. ff. ꝙ cuiuſqꝫ vniuer. Sed in h̄ dic plenius ⁊
melius. vt dicā. j. ti. ꝓxi. vbi generaliter tangā an
in gerendis ꝑ vniuerſitatē ſint in inſtrumento ex-
primenda noīa ſinguloꝝ. ⁊ ē dubiū quotidianum
et ſubtile. vt ibi videbit̄ ⁊c̄. Ultimo collige ex glo.
ꝙ vnus ſolus de vniuerſitate pōt impetrare litte-
ras ꝓ vniuerſitate tanqꝫ cōiūcta pſona. ⁊ ſic ſentit
ꝙ iura loquentia de pſonis cōiunctis verificentur
etiam in cōiunctione ciuili. ſed cōtrariū tenuit Ar-
chidi. in. c. ſtatutū. §. cū aūt. de reſcrip. li. vj. ⁊ ideꝫ
ſentit Jo. an. ⁊ dic vt plenius dixi in. c. nōnulli. de
reſcrip. ⁊. ſ̄. de poſtu. c. ij. ⁊ h̄ ſufficiāt ꝓ itellectu. c.

¶ De ſindico. Rica.

¶ Viſo de ꝓcuratore qui gerit negocia dn̄i meri-
to ſubijcit̄ de ſindico qui ꝓmouet negocia vniuer-
ſitatis. ⁊ no. ex diuerſitate tituloꝝ ꝙ etiā de iure ca-
nonico differētia ē inter ꝓcuratorē ⁊ ſindicū. nam
ſi non eſſet differētia nō ponerent̄ h̄ diuerſi ti. ar. i
l. ſi ijdem codicilli. C. de codicil. ⁊ in h̄ multi errant
Nec ob. c. petitio. ſ̄. ti. ꝓxi. qꝛ fatendū eſt ꝙ vbi cō-
ſtat de volūtate cōſtituētis nō eſt fienda vis in no-
mine. tamē in ſe ſindicus ⁊ ꝓcurator differunt. nā
ſindicꝰ ꝓprie ꝯſtituit̄ ab vniuerſitate. Procurator

vero a domino. vt in. l. j. ff. de procura. iuncta. l. j. ff. ꝙ cuiuſcꝫ vniuer. ⁊ vide glo. ij. q. vij. c. ſiquis erga. ⁊ quid ſit ſindicus dic vt hic in glo. j.

Jaut. Religioſi debent habere ſindicuꝫ qui cauſas monaſterij agat ⁊ defēdat etiā ſi oportuerit cōſtituto illi ſalario. diuiditur. nam pmo pmittit exordium ponens duas cauſas mandati. ſecundo in medio ponit mandatū ibi ꝓ qua.

Nota pmo ꝙ ſuperior tenetur ex officio ſuo ꝓuidere eccl'ijs et monaſterijs ꝺ ꝓcuratore aduocato ⁊ alijs adminiſtratoribꝰ. nam ius publicum cōſiſtit in ſacris. iudex aūt debet ſupplere ex officio i ꝯcernentibus publicam vtilitatē. vt in. c. cordi de appel. li. vj. no. in. l. iiij. §. hoc aūt iudiciuꝫ. ff. ꝺ dā. infec. ¶ Secūdo nota ꝙ nō tenet quis acceptare ſindicatum eccl'ie pſertim ſine ſalario. ⁊ ſic no. ꝙ licite quis recipit ſalariū ꝓ adminiſtratōne rerum eccl'iaſticaꝝ. imo plat' debet remunerare illos ꝗꝝ opera ⁊ induſtria vtilitas eccleſie aucta eſt. vt ē bonus tex. in. c. quicunqꝫ ſuffragio. xij. q. ij. ¶ Ultimo no. ibi ſeruos dei. ꝙ monachi dicūt ſerui dei. et facit. c. multos. liiij. di. et lꝫ omnes ſint ſerui dei tamen ꝑ excellentiaꝫ iſti ſpāliter appellantur ſerui dei quia fidelius ſibi ſeruire debent. quēadmodū ⁊ papa appellat ſe ex humilitate et ꝑ excellentiā nedum ſeruum dei ſed ſeruū ſeruoꝝ dei. ¶ In glo. j. ibi ⁊ ad certam cauſam agendā. vult ergo h̄ glo. ꝙ conſtitutus ab vniuerſitate etiā ad certā cauſaꝫ appellatur ſindicus ꝑ. §. defenſores allegatū i glo. ⁊ cum glo. tranſeunt h̄ cōiter doct. Sed glo. iuris ciuilis in. l. j. ff. ꝙ cuiuſcꝫ vniuer. ponēs differētiā inter ſindicū ⁊ actorē dicit. ꝙ ꝯſtitutus ab vniuerſitate ad vnam cauſaꝫ dicit actor. ad hoc tex. in. l. item eoꝝ. §. actor eo. ti. Sed ꝯſtitutus ad oēs cauſas ſeu plures appellat ſindicus. ⁊ hoc idem ſentit hoſti. in ſūma eo. ti. in. §. quis ſit ſindicus in pri. Et ibi rn̄det ad dictū. §. defenſores ꝙ relatiuū qui ibi poſitum non facit relationem ad ſindicos ſed ad alios defenſores q̄ ibi ſubaudiunt. Et ꝓ h̄ facit etymologia vocabuli. naꝫ dicit ſindicus ſm̄ vnū modū quaſi ſinguloꝝ cauſas dicēs. In hoc tamē non eſt vis vt notanter dicit Inno. in. c. pe. de iura. ca. Si cōſtituitur ꝓcurator ab vniuerſitate ſindicus eſt. ⁊ ſi conſtituitur ſindicus a ꝑticulari pſona ꝓcurator eſt. vnde error nomis non vitiat diſpoſitioneꝫ ex quo conſtat de intentōne. ⁊ ꝓcedit h̄ etiam de iure ciuili. vt no. Bar. in. l. j. ff. ꝙ cuiuſcꝫ vni. ita ꝙ dico in hoc nullā eſſe differentiam inter ius canonicuꝫ et ciuile licet a pleriſcꝫ ⁊ male dicat oppoſitum. ⁊ facit quod. ſ. dixi ſup rubrica. ¶ In eadem glo. ibi item pōt eſſe laicus. Nota glo. ꝙ laicus poteſt eſſe ſindicus vniuerſitatis eccleſiaſtice. ⁊ ex h̄ ⁊ ex tex. infertur ꝙ forinſecus ſeu extraneꝰ poteſt eſſe ſindicus collegij ſeu vniuerſitatis. non ergo requiritur vt ſindicus ſit de vniuerſitate. Sꝫ contra hoc oppo. de. c. indicatū. lxxxix. di. et de. c. noua actione. xvj. q. vij. vbi dicitur qꝺ debet eſſe clericus et nō laicus. Sol. dicit h̄ Inno. ꝙ illa iura loquuntur in iconomo adminiſtratore rerum eccleſiaſticarū vel pſonaꝝ. Item de vicario epiſcopi. iſti em̄ debēt eē clerici ⁊ nō laici. Sed aduerte. nam vt ſaluet h̄ dictū hoſti. intelligo illū dici h̄ caſu iconomū cui cōmittit cura rerū eccl'iaſticaꝝ tam tꝑaliū ꝙꝫ ſpūaliū. ⁊ ita ꝓprie videt velle tex. in. d. c. noua. nam ꝓpter mixturā ſpūalium illud officium nō cadit in laicū. ſic intellige. Inn. in. c. ij. ꝺ iudi. ⁊ in. c. edoceri. de reſcrip. vbi dicit ꝙ generalis adminiſtrator eccl'ie non pōt eſſe laicus. ſecus dic vbi cura tꝑaliū dūtaxat cōmittit laico. tunc em̄ valet cōmiſſio. ⁊ pōt appellari caſtaldꝰ. qꝺ voluit glo. in. d. c. indicatū. ⁊ idem ibi Archi. ⁊ in. d. c. noua procura. vero ad ꝓmouendas cauſas in iudicio ſeu ſindicus pōt eſſe laicus in ſpūalibꝰ. q̄ ibi non exercet aliquā ſpūalitatē. vt ē tex. in. d. c. j. ꝺ ꝓcur. li. vj. ¶ In ea. gl. ibi ſolūmō ꝺ honeſtate. nota gl. ꝙ de neceſſitate nō pn̄t religioſi cōpelli ad cōſtituēdū ſindicū extraneū. pn̄t em̄ ſi volūt ꝯſtituere vnū vel plures ex ſeipis. vt ꝓbat in. c. inſup. de teſti. et in. c. cū deputati. de iudi. ⁊ in. c. monachi. xvj. q. j. ⁊. c. ij. ſ. de poſt. ⁊ ſequūtur h̄ cōiter doc. hoc ğ. c. loquit de honeſtate a qua etiā excuſant ꝓpter defectū facultatū in exhibendo ſalariū. vt no. gl. v. q iij. in. c. fi. ⁊ vide ibi bonū tex. in epo ⁊ ſacerdotibꝰ an debeant ꝑ ſe litigare. Et in. fi. glo. aduerte quia iſte finis gl. nō pōt applicari cōmode ad tex. vn̄ nō fuit bene h̄ poſita. nam tex. h̄ loquit de ſindico monaſterij. ⁊ glo. dicit ꝙ dꝫ ꝯſtitui qn̄qꝫ ab epo. qn̄qꝫ a capitulo. ⁊ ſic nō bn̄ loquit relata ad tex. Sed gl. dꝫ ſaluari cū cōſtituit ſindicꝰ in bonis eccl'ie cathedralis. nam tūc qn̄qꝫ ꝯſtituit ab epo qn̄qꝫ a capitulo ſm̄ ꝙ bona ſunt inter eos diuiſa. vt plene dictuꝫ fuit i. d. c. edoceri. An aūt cōſenſus epi ſeu alteriꝰ ſupioris exigat in cōſtitutōe ſindici ſeu actoris ſeu iconomi. doc. h̄ nō examināt ſed in alijs locis multū variarūt. ⁊ ſepe dubitaui cū ciuitas ſeu villa vel caſtrū vult cōſtituere ſindicū nūquid magiſtratus loci puta ptās debeat ibi cōſentire ſeu ſit cōſtituere vel decretū interponere. ſicut interponit decretū qſi tutor vel curator cōſtituit actorē ante litē cōteſ. vt in. l. necꝫ tutores ⁊ qꝺ ibi no. C. de ꝓcurato. Spe. in ti. eo. §. j. ꝟ. qꝺ ſi vniuerſitas. cū duobꝰ ſe. ⁊ in ꝟ. fi. allegat ꝓ ⁊ cōtra. ⁊ videt inclinare vt magiſtratus debeat interuenire. ¶ In cōtrariū facit gl. notabilis i. l. actor. ff. rem ra. ha. que dicit ꝙ lꝫ i actore dato ꝑ tutorē debeat interuenire decretum ſupioris. in actore vero ꝑ ciuitatē ſufficit cōſenſus ipiꝰ vniuerſitatis. ⁊ vidi opponi ꝯ inſtrumentū ſindicatus ꝙ nō valebat. q̄ nō interfuerat magiſtratus illius caſtri. ⁊ ꝓ hac opi. facit tex. in. l. ij. C. ꝺ decurio. li. x. vbi dicit ꝙ magiſtratꝰ debet cōgregare vniuerſitatē ſeu ꝯciliū in quo debēt expediri facta ipiꝰ vniuerſitatis. ⁊ ē ꝑnceps iuriū ipiꝰ vniuerſitatis. tu dic ꝙ aut ipa iura ꝑtinēt ſimul ad rectorem ⁊ ad collegiū ſeu vniuerſitatē. ⁊ tūc nō pōt vniuerſitas ſine ſuo rectore ſindicū ꝯſtituere. Exemplū in abbate. Itē i epo reſpectu ſui capli cum bona ſint cōia. vt in. c. cām. de iudi. ⁊ in. c. j. de ꝓcur. ⁊ no. in d. c. edoceri. de reſcrip. aut conſtituit ſindicus in

ab

iuribus ſpectātib⁹ ad ipaʒ vniuerſitatē tm̄ ꝙ ſupi-
oꝛ nō hʒ participiū in illis iurib⁹. exēplū in bonis
ciuitatis reſpectu poteſtatis ſeu rectoris ipſius
ciuitatis. ⁊ tūc dico ꝙ ipa vniuerſitas debet ꝯgre-
gari ꝑ magiſtratū ſuū ſed actus debet diſponi per
ipam vniuerſitatē ⁊ nō ꝑ magiſtratū. vt videt̄ tex.
in. d. l. ij. vt ſentit ibi Bart. ⁊ ſic pōt intelligi qđ ipe
Bar. no. in. d. l. actoꝛ. vbi tenet ꝙ ipa vniuerſitas
in iuribus ſuis ꝯſtituit ſindicū ſeu actorē ſine de-
creto magiſtrat⁹. ⁊ iō ſi vniuerſitas eēt alias ꝯgre-
gata citra diſpoſitioneʒ magiſtrat⁹ tenerēt geſta ꝑ
vniuerſitatē dūtaxat qꝛ magiſtratus reqrit̄ i ꝯgre
gādo vt poſſit coercere ſingulos. ħ ex q̄ cōgregata
eſt nō eſt curādū q̄liter fuit ꝯgregata. ad ħ notabi
le dictū Inno. in. c. ij. de no. op. nū. An aūt in ꝯſti
tutiōe ſindici quā faciūt inferioꝛa collegia debeat
interuenire cōſenſus ſupioꝛis loci. vtputa mona-
ſteriū in rebus ſuis vult cōſtituere ſindicū vtrum
debeat epus cōſentire. vel vniuerſitas ſcholariuʒ
vult cōſtituere actorē ſeu ſindicū nunquid debeat
cōſentire ſupioꝛ loci. puta epus vel ptās. dic ꝙ nō
qꝛ de iure hʒ vniuerſitas cū ſuo rectoꝛe ptātem cō-
ſtituendi ſindicū. vt in. d. l. j. ff. qđ cuiuſ. vniuer. et
ꝓbatur clari⁹ in. c. in cauſis. ſ. ti. ꝓxi. no. Inn. i. c.
impatoꝝ ꝺ iura. calū. licet cōſenſus talis ſupioꝛis
poſſit interuenire nō tm̄ eſt de neceſſitate. ſic intel-
ligit Inno. l. oēs. §. hic nihilomin⁹. C. de epi. ⁊ cle.
An aūt ſindicū conſtitutū ꝑ abbatē ⁊ caplm poſſit
abbas reuocare. dic ꝙ ſic. qꝛ cū ipſe ſol⁹ poſſit age-
re. vt in. c. edoceri ꝺ reſcrip. ita pōt ſindicū reuoca
re ⁊ in ſe aſſumere exercitiū. vt no. doct. in. c. ij. de
teſti. li. vj. ⁊ Bar. in. l. actoꝛ. ff. rem ra. ha. Et nota-
bis bn̄ hūc articulū qꝛ nunq̄ꝫ examinaui ita plene.

Ultimo quero ħ de notabili q̄ſtione quā nō re-
perio plene in vno eodēqꝫ loco traditā ꝑ doc. nun
quid in cōſtitutiōe ſindici vel alijs gerendis ꝑ vni-
uerſitatē ſeu collegiū tam ſeculare q̄ꝫ eccliaſticum
debeāt de neceſſitate in inſtrumēto cōficiendo ſin-
guloꝝ noīa de vniuerſitate exprimi. an vero ſuffi
ciat dicere vniuerſitas talis loci vel caplm talis ec-
cleſie fecit ſic. Et in hac queſtione repio doct. varia
ſenſiſſe in varijs locis. Et multoꝝ dicta colligēdo
ſcias ꝙ p̄mo glo. ſ. ti. ꝓxi. c. fi. in fi. dixit noīa eē ex
pꝛimēda vt appareat an due ptes interfuerūt cuʒ
aliter actus nō valeat niſi due ptes vocandoꝝ fu
erint p̄ſentes. vt in. l. nulli. et in. l. plane. ff. qđ cu-
iuſqꝫ vniuerſi. De ħ tm̄ vltimo dic vt dixi in. c. cum
oēs de cōſti. Hoſti. in ſūma co. ti. in. §. ⁊ q̄liter. idē
tenuit niſi excuſetur expꝛſſio ꝓpter difficultatē. vt
qꝛ numerus eſt nimis grādis. vtputa vniuerſitas
ciuitatis vel alicui⁹ caſtri. nā vix ſufficeret ꝑgame-
nū ad ſcribendū oīa noīa. Idē videt̄ ſentire Bar.
in. l. j. ff. de alb. ſcri. vbi dicit ꝙ aut agit̄ de vendiui-
one rerū ipſius vniuerſitatis ⁊ debēt exp̄mi noīa
ſinguloꝝ q̄ interfuerūt in vniūſitate. allegat. l. iij.
C. de alie. re. ad ciui. pti. li. xj. ⁊ auc. ħ ius poꝛrectū
C. de ſac. ſan. ec. aut agit̄ de alijs actibus ⁊ diſtin-
guit int̄ vniūſitatē paruā ⁊ populoſā. vt p̄mo caſu
debeāt exp̄mi noīa ar. iuriū paſſ. ſcđo caſu neceſſa-
rio nō ſunt expꝛimēda. ⁊ ad ħ allegat. d. c. fi. de ꝓ-
cur. Spe. tetigit in ti. de ſin. in. §. j. l. v̄. poꝛro. ⁊ ſe.
⁊ v̄. quid ſi omiſiſti. ⁊ v̄. ſe. ⁊ ibi videt̄ potius incli-
nare vt nō ſit neceſſe noīa exprimere. Oldra. in q̄-
nam cōſilio diſtinxit ꝙ aut in vniuerſitate fuit diſ-
poſitū de obligatione ſinguloꝝ ⁊ tunc debent exp̄
mi noīa vt appareat qui ſint obligati. Aut fuit diſ
poſitum de obligatione ipius vniuerſitatis. ⁊ nō
eſt neceſſe exprimere noīa. cū ipa vniuerſitas ſit ꝑ
ſe certa. Alij vt refert ⁊ ſeq̄t̄ Bal. in. l. j. ff. ꝺ magiſ.
cōuenīē. dixerūt ſemꝑ eſſe neceſſariū vt noīa expꝛi
mant̄. quia cū notarius ſit quidam teſtis. l. domi
cius. ff. de teſta. debet ſolū deponere de his que ꝑ
cipit ſenſu coꝛpoꝛeo. ⁊ nō iudicio intellectus. quia
iudicare ꝑ intellectum ſpectat ad iudicē. ⁊ non ad
notariū vel ad teſtem. vt no. Inno. in. c. cum cām.
de teſti. facit. iij. q. ix. in. c. teſtes. Sed verbum vni
uerſitas vel capitulū ſeu collegiū eſt nomē iuris. ⁊
ꝑcipit̄ potius intellectu q̄ꝫ ſenſu coꝛpoꝛeo. qꝛ opoꝛ
tet conſiderare vtrum omnes exiſtentes ibi habe
ant vocem. Item an ſit legitime congregata. Iteʒ
an faciant ad minus duas partes. ⁊ de alijs acti
bus. q̄ notarius non poteſt atteſtari ꝙ vniuerſi-
tas aliquid fecerit. debet ergo exprimere noīa coꝝ
qui interfuerunt vt ꝑ ħ iudex poſſit cōpꝛehende-
re an ibi fuerit vniuerſitas. vñ cōſuluit Bal. ꝙ ſꝑ
in actibus ſalteʒ ponderoſis exp̄mant̄ noīa ſingu
loꝝ. Jo. an. in addi. Spe. in ti. de ſin. v̄. quid ſi in
aliquo. alſ v̄. poꝛro. multū bene examiat hūc paſ-
ſum. ⁊ licet cōſulat vt expꝛimant̄ noīa tamē finalit̄
cōcludit ꝙ de iure ħ non eſt neceſſariū. qꝛ vniuerſi
tas ſeu collegiū eſt nomen certū ⁊ determinatuʒ.
vnde in actibus in quib⁹ requirit̄ certitudo ꝑſona
rū ſufficit dicere collegiū talis loci. vt in. c. capitulū
ſ. de reſcrip. ⁊ in. l. pater. §. tuſculan⁹. de le. iij. vñ
cū fides notarij approbata ſit ⁊ ꝓ ipius peritia p̄ſu-
mat̄ ſufficit ꝙ notarius dicat vniuerſitas talis loci
vel capitulū talis eccleſie fecit ſic. ꝓ ħ. c. ad audien
tiā. de p̄ſcrip. alſ ſequeret̄ ſm eum ꝙ notari⁹ nūq̄ꝫ
poſſet dicere ꝙ talis fuit ſolēniter ſtipulatus cum
iſta ſint verba iuris. dicit etiā ꝙ ſi tale inſtrumentū
habet ſigillū collegij indubitanter facit fidem. vt i
c. tertio loco. de ꝓba. Et no. bene ħ dictū vt ſis cau
tus vt ſaltem in ponderoſis inſerat̄ ſigillū vniuer-
ſitatis in inſtrumento. qꝛ p̄ſumptio eſt ꝙ vniuerſi-
tas legitime actū explicauerit niſi ꝓbet̄ ꝯtrariū. vt
in. d. c. tertio loco. ⁊ ħ dictū placet. ⁊ etiā teneo ꝙ ſi
ſit neceſſe circūſcripto ſigillo exprimere ſinguloꝝ
noīa. qꝛ ꝓ ſolēnitate intriſeca p̄ſumit̄ ad v̄ba nota
rij. tex. allego aptū in. §. ſi ſcriptū. inſti. de inuti. ſti
pu. vbi dicit̄ ꝙ ſi in inſtrō reperit̄ ſcriptū titius ꝓ-
miſit ſempꝛonio. ⁊c. debeat intelligi ꝙ ꝑ ſolēnem ſti
pulatōnē. ad idē tex. inſti. de fideiuſ. i fi. ⁊ l. ſciēdū
⁊ qđ ibi no. Bar. ff. ꝺ v̄. ob. ⁊ bo. gl. i. l. j. C. ꝺ vſu.
vide Inno. in. c. innotuit. de eo q̄ fur. oꝛ. rece. Itē
ſi bn̄ velim⁹ ꝯſiderare nō eſt poſſibile ꝙ notarius
poſſit deponere ꝙ vniuerſitas fecit. niſi interpo-
nat aliqua verba iuris. nam ſi exprimit noīa. ⁊ dicit̄
ꝙ faciūt totā vniuerſitatē. iam in hoc vltimo expꝛi
mit verba iuris. Et vide ad hanc materiā qđ no.
Fre. ꝯſilio. cxliij. ⁊. ccvij. ⁊. cclxxvij. vbi tractat ſi il

ſtrumẽto dicitˀ ꝙ ibi fuerũt due ꝑtes ⁊ aduerſariꝰ
negat cui incũbit onꝰ ꝓbãdi. ⁊ vide ꝑ Spe. vbi. ſ.
et conclude ꝙ opponenti. qꝫ pſumitˀ ꝓ inſtrumẽto
publico. vt in. c. cũ Joannes. de fi. inſtru. l. cũ pci-
bus. C. de ꝓba. ⁊ h ſingulariter notabis.

¶ De his que vi metuſue cauſa fiũt. Rica.

¶ Supra in ꝑcedentibꝰ titulis viſum ẽ de his que
ſponte egimus in iudicio vel extra. merito nũc ſb-
ijcitˀ de his que agimus coacti ⁊ inuiti. nã iura dãt
remediũ reſciſſoriũ aduerſus ea que ſũt geſta per
metũ. ⁊ appellatˀ actio qḋ metꝰ cauſa. Et ſcias ꝙ re-
gulariter geſta ꝑ metũ tenent. ſed veniunt reſcin-
denda ꝑ actionẽ qḋ metꝰ cã. Fallit in quibuſdã caſi
bus in quibus metus vitiat ipo facto. vt plene no
ta. j. eo. c. abbas. ⁊ cõpetit hec actio ad intereſſe ſm
Pe. h ⁊ bene. vt colligitˀ in. l. ſi cũ exceptione. i ꝑn.
ff. e. ⁊ ideo ſi excipitˀ ꝯ agentẽ ꝙ ſua nõ intereſt ex-
cluditˀ ab hac actione. põt tñ aduerſus metũ ſibi il
latũ agere alijs remedijs cõquerendo de vi ſibi il-
lata. vt. ff. ad. l. iul. de vi pub. ꝑ totũ. Itẽ põt inten
tare alia remedia iuris. vt in. l. extat. qḋ me. cau.
cũ ſi. ⁊ plenius h ꝑ Inno.

P Erlatum. Si ꝗs timore mortis poſtea ratum non habẽs religionẽ ꝓfite-
tur exire ⁊ matrimoniũ ꝯtrahere
põt. ſecus ſi a ꝑncipio vel ex poſt-
facto libere cõſenſiſſet. Prima ps
narrat factũ. Scḋa dat iudices ibi ideoqꝫ. ¶ Nota
ꝑmo vnũ modũ ꝓbandi metũ iuſtum. vt ſi in loco
ſolitario euaginato gladio ꝗs minatˀ mortẽ. ¶ Se
cũdo no. ꝙ metus mortis dicitˀ iminere nõ ſolũ du
rante vibratione gladij. ſed etiã poſtmodũ ſi tãta ẽ
minantis potentia vt veriſiſr timeatˀ mors ex con-
tractione. hoc eñ videtˀ duraſſe toto tpe dũ vixit
maritus ꝓpter eius potentiã. ¶ No. ibi nobilis et
potens. ꝙ nõ ois nobilis dicitˀ potens. nec ad incu
tiendũ metũ ſufficit nobilitas. ſ reqritˀ potẽtia. vñ
magis timebat h mulier potentiã ꝗ̃ nobilitatem.
¶ Itẽ nota ꝙ ꝯ ꝯiugatã volentẽ intrare religionẽ
eriã ꝑſumptio ꝙ nõ ſponte faciat ſi ẽ iuuenis ⁊ hꝫ fi
liũ ꝑuuiũ. Et ſic ſunt due cauſe ex quibꝰ mutatõ vi
te in ꝯiugata ꝑſumitˀ ſuſpecta. ¶ No. ibi ad inſtan
tiã ſororꝫ. ꝙ religioſi pñt agere ꝯ eorꝫ ꝓfeſſum ꝗ di
miſſo habitu exiuit monaſteriũ. ⁊ pñt eum repete-
re. ad h. l. j. ⁊ qḋ ibi no. ff. ḋ rei ven. ⁊ põt facere ſo-
lus ꝑlatus. ar. in. c. edoceri. ſ. de reſcrip. Et expſſi
us. xviij. q. ij. abbates. ſed monachi ſeu moniales
nõ pñt ꝑ ſe ſine abbate ſeu abbatiſſa. qꝫ nõ pñt age
re ſine ꝯſenſu ſuꝑioris. vt in. c. cãm. de iudi. ¶ No.
in tex. ibi ad inſtantiã ſororꝫ. intellige ſcꝫ prioriſſe ⁊
monialiũ. vt colligitˀ i ꝟ. ideo. ¶ Item nota ꝙ ſi ꝓ
feſſus exiuit monaſteriũ. ⁊ allegat iuſtaꝫ cãm timo
ris ſeu nullitatis egreſſus nõ cõpellitˀ intrare. niſi
ꝑus diſcutiatˀ iuſticia cãe allegate. vñ papa mãdat
h iſtos abſolui recepto iuramento de ſtando man
datis eccle. ⁊ cãm prius diſcuti. ¶ No. ꝙ metꝰ mor
tis ipo facto impedit ingreſſum religionis ſeu ꝓ-
feſſionẽ. ⁊ ſic iſte eſt vnus ex caſibus no. qḋ metus
cauſa annullat actũ ipo facto. ⁊ de h et alijs caſibꝰ
no. j. eo. abbas. ¶ Ultimo no. ꝙ ꝓfeſſio nulla po
teſt ratificari ex poſtfacto ꝑ tacitũ ꝯſenſum. Idem
in mrĩmonio carnali. vt i. c. ad id qḋ. j. ḋ ſpõ. In
gl. j. ibi cũ. M. vbi tollitˀ ꝓteſtatõ ꝑ ꝯriũ factũ pꝰ ea
ſecutũ. ⁊ h no. So. qñqꝫ ꝓteſtatio ẽ iuſta cã veſti-
ta ⁊ tũc nõ tollitur ꝑ ꝯriũ factũ vt h. qñqꝫ non ſub-
eſt iuſta cã veniẽdi ꝯ ꝓteſtationẽ. ⁊ tunc tollitˀ ꝑ cõ
trariũ factũ. ad idẽ vide glo. in. c. tua. j. de ſpon.
In ea. gl. ibi nõ obeſt. nota glo. ꝙ ſiꝗs nõ audet ꝓ
teſtari põt nihilominꝰ venire ꝯ actũ ꝓbando iuſtũ
metũ. dicit tñ hoſti. ꝙ debet fieri ꝓteſtatio coram
alijs probis viris. ar. in. c. paſtoralis. in. §. j. ḋ of.
dele. Dic melius vt. ſ. ſentit glo. ꝙ ſi nõ audet ꝓte
ſtari nõ tenetˀ aliqd dicere. forte eñ timet a probis
viris reuelari. vñ ſatis eſt poſtmodũ ꝓbare metũ
vt in. c. ſe. ⁊ in. c. ad aures. j. eo. ⁊ facit qḋ no. in. c.
fi. de app. ¶ In glo. ij. in fi. ⁊ de multiplici velo vi-
de bo. glo. xx. q. j. in. §. velamen. ¶ In glo. iij. ibi
nũqꝫ ꝑmittuntˀ. hoſti. ſoluit formalıꝰ ꝙ ſimulatio
doloſa vel deceptoria ꝓhibetˀ. cauta ⁊ prouida ad
mittitˀ. ⁊ ita debent reduci ad cõcordiã iura allega-
ta in glo. Et tene hãc ſolutioneꝫ mẽti. dicit tñ ꝙ ꝗs
nõ debet dicere mẽdaciũ. vt no. in. c. ne ꝗs. xxij. q
ij. vñ alibi dicit glo. in. c. cupiẽtes. de elec. li. vj. ꝙ
aduocatꝰ habẽs iuſtã cauſam nõ debet niti ad ob-
tinẽdũ ꝑ mẽdaciũ. Ad idẽ qḋ no. Inno. in. c. oliꝫ.
ḋ reſti. ſpo. vbi notãter dicit ꝙ i defectũ iuſticie ſeu
ꝓbationũ põt ꝗs in occulto ſibi ſatiſfacere de rebꝰ
ſibi ſubtractis dũmodo abſtineat a mẽdacio. ¶ In
gl. in verbo ꝙ vro i fi. no. gl. ad duo. Primo ꝙ nõ
refert an abſoluẽdus iuret ſtare mãdatis iudicis
vel eccle. vtroqꝫ eñ caſu intelligitˀ de iuſto mãda-
to. Scḋo not. ꝙ iurãs ſimpliciter parere mãdatis
alicuiꝰ nõ obligatˀ vigore iuramẽti niſi ad mãdatũ
iuſtũ ⁊ ſm ius. ꝓ h facit. j. de iureiur. c. ꝗntauallis
⁊. c. veniẽs. ¶ Extra glo. dicit h Gof. ꝗ ad ꝑmũ di
ctũ ꝙ in hoc põt eſſe differẽtia. qꝫ iuramẽtũ ꝑſtitũ
certe ꝑſone nõ extẽditˀ ad ſucceſſorẽ. vt i. l. cũ apḋ.
ff. iud. ſol. ſecus ſi eſt ꝑſtitũ expſſo noie dignitatis
vel ſi iurauit ſtare mãdatis eccle. nã tũc iuramen-
tũ eſt reale. vt in. c. qm̃ abbas. ḋ offi. dele. ⁊ cũ h di
cto Goff. trãſeũt cõiter doc. h. ſ certe hoc dictũ nõ
eſt verũ in materia nr̃a. qꝫ abſoluẽdus ꝑſtando iu
ramẽtũ videtˀ ſꝑ habere reſpectũ ad dignitatem ⁊
nõ ad ꝑſonã iudicis. qꝫ materia ſubiecta nõ põt cõ
cernere ꝑſonã tm̃. ideo nõ eſt curãdũ an ſit expſſũ
nomẽ ꝓpriũ vel nomẽ appellatiuũ. ꝓ hoc. c. dilecti
j. de fo. cõpe. ⁊. l. cũ poſt mortẽ. §. j. ff. de admi. tu.
hinc notãter dicit Bar. in. l. terminato. C. ḋ fruc.
⁊ li. expen. ꝙ ſi iudex reſeruat ſibi taxationẽ expẽ-
ſarũ expſſo noie ꝓprio nihilominꝰ facultas taxan-
di trãſit in ſucceſſorẽ. qꝫ materia nõ põt cõcernere
ꝑſonã ſed dignitatẽ tm̃. ad idẽ qḋ dixi. in. c. qm̃ ab
bas. pall. ⁊ facit. c. aduerſus. ⁊ qḋ ibi. no. j. ḋ imu.
ec. Nam ſi excõico vicariũ ſeu poteſtatẽ excõicatio
nõ trãſit i ſucceſſorẽ. qꝫ materia ſubiecta ꝯcernit ꝑ-
ſonã ⁊ non dignitatẽ. vt ibi no. ſ in alia materia ꝗ
paritˀ põt cõcernere perſonã ⁊ dignitatem põt ꝓce